

(ตราของสหกรณ์)

ข้อบังคับสหกรณ์นิคม¹..... จำกัด

พ.ศ.....

ตามมติของที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์นิคม¹..... จำกัด เมื่อ
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ (หรือด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสาม) ให้แก้ไข
ข้อบังคับโดยยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์เสียทั้งหมด และให้ใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทนซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับ
จดทะเบียนแล้ว มีความดังนี้

ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสหกรณ์นิคม¹..... จำกัด พ.ศ.....”

ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ยกเลิกข้อบังคับสหกรณ์ที่มียกเลิกข้อบังคับฉบับนี้ใช้บังคับ นับแต่วันที่ข้อบังคับสหกรณ์ฉบับนี้มีผลบังคับใช้

ข้อบังคับ

สหกรณ์นิคม¹..... จำกัด

¹ กำหนดชื่อให้ตรงกับประเภทสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียนตามมาตรา 33/1 เพิ่มเติมโดยมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2562

พ.ศ.

หมวด 1

ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงาน

ข้อ 1 ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงาน

ชื่อ สหกรณ์นิคม.....จำกัด
..... Land Settlement Cooperative (ถ้ามี)²

ประเภท สหกรณ์นิคม

ที่ตั้งสำนักงาน (ใหญ่)

เลขที่..... ถนน..... หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ที่ตั้งสำนักงาน (สาขา)

เลขที่..... ถนน..... หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

³ห้องที่ดำเนินงาน

สหกรณ์อาจย้ายที่ตั้งสำนักงานได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นสมควร โดยแจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ และให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์เดิม สำนักงานส่วนราชการสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สหกรณ์ตั้งอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่คราวต่อไปด้วย

⁴ตราของสหกรณ์ ตราของสหกรณ์มีรูปลักษณะ ดังนี้

.....

.....

หมวด 2

วัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการ

² สหกรณ์ใดที่ไม่ประสงค์กำหนดชื่อภาษาอังกฤษก็สามารถเอาออกได้

³ ห้องที่ดำเนินงาน หมายถึง พื้นที่ที่สหกรณ์จะรับและให้บริการสมาชิกและต้องสัมพันธ์กัน กับข้อ 30 (3) คุณสมบัติของสมาชิก

⁴ ตราของสหกรณ์ที่กำหนดขึ้นถือใช้จริงในข้อบังคับต้องตรงกับที่ใช้ประทับตราในการทำนิติกรรมและมีสีเดียว

ข้อ 2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินทำกินและส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยวิธีช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์รวมทั้งข้อต่อไปนี้

- (1) จัดสรรที่ดินให้สมาชิกเพื่อที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพในการเช่า การเช่าซื้อ การขายผ่อนชำระ หรือการขาย
- (2) จัดหาปัจจัยการผลิต วัสดุการเกษตร รวมทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก
- (3) รวบรวมผลิตผลทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์และบริการของสมาชิกมาจำหน่าย หรือแปรรูปออกจำหน่าย โดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
- (4) จัดหาทุนและบริการสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพและการดำรงชีพ
- (5) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก
- (6) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- (7) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ องค์กรชุมชน ภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

ข้อ 3 อำนาจกระทำการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (1) ครอบครองและจัดสรรที่ดินให้แก่สมาชิกใช้เป็นที่อยู่อาศัย ประกอบอาชีพเป็นของตนเองและสร้างสรรหมู่บ้าน การคมนาคม สิ่งสาธารณะต่าง ๆ ตลอดจนปรับปรุงบำรุงที่ดินเพื่อความสะดวกและเหมาะสม
- (2) จัดให้สมาชิกครอบครองทำกินในที่ดินที่จัดสรรและส่งเสริมอาชีพทางเกษตรกรรมให้เป็นผลดีในด้านวิธีการ ปริมาณ และคุณภาพ
- (3) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิกรวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
- (4) ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ปิดกั้นทำนบ เขื่อนฝาย ตลอดจนจัดระบบการส่งน้ำ ระบายน้ำ เพื่อประโยชน์แก่การเกษตรและอยู่อาศัย
- (5) ให้เงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อประกอบอาชีพ หรือใช้จ่ายในทางที่จำเป็น
- (6) จัดให้มีเครื่องทุ่นแรง หรืออุปกรณ์การผลิต และการแปรรูป ตลอดจนสถานที่เก็บผลิตผลผลิตภัณฑ์และพาหนะขนส่งไว้เพื่อบริการตามความจำเป็น
- (7) จัดให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อแปรรูปผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด โดยซื้อหรือรวบรวมผลิตผลจากสมาชิกก่อนผู้อื่น
- (8) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (9) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

- (10) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (11) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์
- (12) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอื่นทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์
- (13) ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (14) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- (15) ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (16) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก กลุ่มสตรีสหกรณ์ กลุ่มเยาวชนสหกรณ์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มรวมกันผลิต กลุ่มรวมกันซื้อ กลุ่มรวมกันขาย และกลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ
- (17) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (18) ขอรหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด
- (19) กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สินครอบครอง กู้ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

หมวด 3

ทุน

ข้อ 4 ที่มาของทุน สหกรณ์อาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

- (1) ออกหุ้นโดยวิธีการขายหุ้นให้แก่สมาชิก
- (2) รับฝากเงินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
- (3) กู้ยืมเงิน หรือรับเงินจากการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (4) สะสมทุนสำรองและทุนอื่น ๆ
- (5) รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

หุ้น

ข้อ 5 การออกหุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละ...สิบบาท⁵

⁵ เปลี่ยนแปลงมูลค่าได้ตามความเหมาะสม และสัมพันธ์ข้อ 6 (2)

ข้อ 6 การถือหุ้น สมาชิกต้องถือหุ้นในสหกรณ์ดังต่อไปนี้

- (1) ถือหุ้นเมื่อแรกเข้าเป็นสมาชิกอย่างน้อยคนละ หุ้น
- (2) ถือหุ้นตามส่วนแห่งที่ดินที่ตนครอบครองในอัตราไร่ละ.....หุ้น เศษของไร่ถ้าเป็นสองงานให้ถือเป็นหนึ่งในไร่

(3) ถือหุ้นตามส่วนแห่งเงินกู้ในอัตราห้าหุ้นต่อจำนวนเงินกู้ทุก ๆ หนึ่งพันบาท เศษของหนึ่งพันบาทให้ถือเป็นห้าหุ้น

(4) นอกจากถือหุ้นตาม (1) (2) และ (3) แล้ว สมาชิกจะขอถือหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ย่อมทำได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ แต่จำนวนหุ้นทั้งหมดต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

สมาชิกจะโอนหุ้นหรือถอนหุ้นในระหว่างที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น

ข้อ 7 การชำระค่าหุ้น สมาชิกต้องชำระค่าหุ้นเป็นเงินสดโดยถือปฏิบัติดังนี้

(1) การชำระค่าหุ้นตาม ข้อ 6 (1) (3) และ (4) นั้น จะต้องชำระเต็มมูลค่าหุ้นในคราวเดียวภายในเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(2) การชำระค่าหุ้นตามส่วนแห่งที่ดินข้อ 6 (2) ให้ชำระค่าหุ้นอย่างน้อยปีละ.....หุ้น จนกว่าจะครบตามจำนวนหุ้นที่จะถือ

ถ้าสมาชิกผู้ใดไม่ส่งเงินค่าหุ้นภายในวันซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนด ผู้นั้นจะต้องถูกปรับตามมูลค่าหุ้นที่กำหนดให้ชำระนั้น ในอัตราร้อยละ.....ต่อปี นับแต่วันที่กำหนดให้ส่งถึงวันที่ส่งชำระ ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีความจำเป็นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรผ่อนผัน โดยขยายระยะเวลากำหนดชำระออกเป็นราย ๆ ไป

ข้อ 8 การแจ้งยอดจำนวนหุ้น สหกรณ์จะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกชำระเต็มมูลค่าแล้ว ให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

หมวด 4

การดำเนินงาน

ข้อ 9 การดำเนินงาน สหกรณ์ต้องทำธุรกิจบริการสมาชิกโดยการให้เงินกู้ ให้บริการทางการเกษตร รวมกันผลิต รวมกันซื้อ รวมกันขาย รวมกันแก้ปัญหา อย่างหนึ่งอย่างใด⁶ เพื่อช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ช่วยเหลือตนเองตามกำลังความสามารถ

การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินทำกินเป็นกรรมสิทธิ์

ข้อ 10 การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินทำกิน สหกรณ์จะจัดแสวงหาที่ดินที่เหมาะสมสำหรับการเกษตร หรือการทำกินของสมาชิก โดยวิธีซื้อ เช่าซื้อ เช่า เข้าถือครอง หรือรับมอบที่ดินจากรัฐบาลหรือโดยผ่านทาง รัฐบาล ชุมชนสหกรณ์ ธนาคาร หรือบุคคลอื่นใด ที่เห็นสมควรเพื่อนำมาจัดสรรแบ่งปันให้สมาชิกทำกินและเพื่อ ประโยชน์ในกิจการของสหกรณ์

ที่ดินดังกล่าวอาจจะเป็นที่ดินแปลงเดียวติดต่อกันหรือหลายแปลงในบริเวณเดียวกัน สุดแต่ จะเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกโดยพิจารณาว่าสมาชิกจะสามารถผ่อนส่งค่าที่ดิน ค่าเช่าซื้อ หรือค่าเช่า ตามระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด

ระยะเวลาในการผ่อนส่งค่าที่ดิน ค่าเช่าซื้อหรือระยะเวลาในการเช่าย่อมสุดแต่ข้อตกลง ที่สหกรณ์ได้กำหนดตามความสามารถของสมาชิก หรือตามกำหนดเวลาหรือเงื่อนไขที่สหกรณ์ได้ทำสัญญาไว้กับ เจ้าของที่ดิน

การแสวงหาหรือจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินนี้ ถ้ามิใช่เป็นการได้มาโดยรัฐบาลมอบให้หรือผ่านทางรัฐบาลแล้ว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

ข้อ 11 การจัดสรรที่ดิน สหกรณ์จะจัดสรรที่ดินให้สมาชิกรายใดครอบครองทำกินหรืออยู่อาศัยให้ เป็นไปตามที่ประชุมใหญ่กำหนด

จำนวนที่ดินที่จะจัดสรรนั้นให้ขึ้นอยู่กับสภาพของท้องที่ สภาพของที่ดิน กำลังทำกินของสมาชิก ประกอบกับแผนการเพาะปลูก และผลการคำนวณรายได้ที่ควรจะได้รับจากการใช้ที่ดินนั้น

สำหรับที่ดินที่ได้มาโดยการไถ่ถอนหนี้สินให้แก่สมาชิก สมาชิกจะต้องผ่อนชำระเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์ ที่ดินของตนคืน และจะได้รับแบ่งเท่าจำนวนที่ดินของตนตามข้อผูกพันเท่านั้น ในกรณีที่สหกรณ์มีที่ดินซึ่งไม่ เหมาะสมกับการจัดสรรให้ประกอบอาชีพการเกษตรได้ อาจจัดสรรให้เป็นที่อยู่อาศัยเพื่อทำความเจริญให้แก่ ท้องถิ่น โดยให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์กำหนดโดยความเห็นชอบจาก ที่ประชุมใหญ่

ข้อ 12 การกำหนดแผนผังที่ดิน สหกรณ์จะร่วมมือกับทางราชการในการกำหนดแผนผังที่ดิน สำหรับเป็นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย และที่สาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐาน ของสมาชิก รวมทั้งให้มีสถานที่ตั้งตลาด โรงเรียน สถานือนามัย วัดและอื่น ๆ ตามความจำเป็น

การวางแผนผังนี้จะได้กำหนดให้มีถนนสำหรับการขนส่ง และการคมนาคมติดต่อทั้งภายใน และชุมชนอื่น ๆ อย่างสะดวกและทั่วถึง และให้เหมาะสมกับการที่จะสร้างสรรหมู่บ้าน การสุขาภิบาล และการ

⁶ ให้บริการได้หลายธุรกิจ

ปกครองท้องถิ่นในอนาคต หน้าที่ของสมาชิกพึงต้องปฏิบัติและร่วมกันดูแลรักษา เพื่อให้เป็นไปตามแผนผังดังกล่าวนี้

ข้อ 13 การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าเช่าซื้อหรือขาย ผ่อนชำระหนี้หรือค่าธรรมเนียมการใช้ที่ดิน ที่ดินที่ได้มาไม่ว่าในลักษณะใด ๆ และมอบให้สมาชิกครอบครองโดยการเช่า เช่าซื้อ หรือขายผ่อนชำระซึ่งสมาชิกต้องชำระเป็นงวดตามจำนวนที่ดินที่สหกรณ์จัดสรรให้ครอบครองในอัตราต่อไร่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัญญาภาระหน้าที่ของสหกรณ์ที่ต้องชำระ หรือลงทุนใช้จ่ายเป็นเกณฑ์

ในกรณีที่สหกรณ์ได้ที่ดินมาด้วยการซื้อ เช่าซื้อ หรือด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด อันสามารถจะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่สมาชิกได้ในที่สุด สหกรณ์ก็จะกำหนดค่าของที่ดินที่จัดสรรให้สมาชิกครอบครองตามความในวรรคแรกนั้นไว้เป็นสัดส่วน เพื่อให้สมาชิกผ่อนส่งโดยคิดเพิ่มค่าดำเนินการของสหกรณ์เข้าด้วย ค่าดำเนินการของสหกรณ์ดังกล่าวนี้ให้คิดคำนวณโอนเป็นรายได้ประจำปีของสหกรณ์ทุกปีจากเงินที่สมาชิกส่ง

สมาชิกที่มีกำลังทำกินดี สามารถส่งชำระค่าที่ดินได้มากกว่าที่สัญญาไว้เป็นรายงวดก็ย่อมจะได้รับกรรมสิทธิ์ก่อนกำหนด แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่บังคับไว้ในข้อ 17 เว้นแต่ที่ดินที่สหกรณ์ได้มาอย่างไม่อาจแบ่งแยกหรือโอนกรรมสิทธิ์เป็นรายบุคคลได้

สำหรับสมาชิกที่ได้รับอนุญาตให้เข้าครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งมีสภาพเสื่อมโทรม สมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการใช้ที่ดินตามที่ทางราชการกำหนด

ข้อ 14 ค่าบำรุงสหกรณ์ สมาชิกทุกคนต้องชำระค่าบำรุงสหกรณ์เพื่อเป็นทุนสะสมไว้ใช้จ่ายในกรณีจำเป็นในการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นประจำทุกปี โดยให้ชำระเป็นประจำทุกปี ภายในสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ในอัตราไร่ละ บาท หรือตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ข้อ 15 การทำสัญญาให้สมาชิกครอบครองที่ดิน การให้สมาชิกครอบครองที่ดินที่จัดสรรให้ทำกินจะต้องทำสัญญาไว้เป็นหลักฐาน โดยอาจทำเป็นสัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าซื้อ สัญญาขายผ่อนชำระหรือสัญญาเช่าอย่างใดอย่างหนึ่งสุดแต่จะเห็นสมควร โดยกำหนดราคาที่ดินที่ให้ครอบครองไว้แน่นอน และวางข้อกำหนดที่สมาชิกพึงต้องปฏิบัติตามตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ไว้ให้ครบถ้วนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

ในกรณีที่เห็นสมควรให้ทำเป็นสัญญาเช่าซื้อ ให้กำหนดจำนวนเงินแต่ละคราวที่สมาชิกจะต้องชำระ และจำนวนงวดที่จะต้องส่งเพื่อเป็นเงื่อนไขในการที่จะโอนขายที่ดินนั้น และถ้าสมาชิกผู้ครอบครองผิดสัญญาไม่ชำระค่าเช่าซื้อติดต่อกันตั้งแต่สองคราวขึ้นไป สหกรณ์จะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้แล้วให้รับเงินที่ได้ส่งไว้แล้วเป็นของสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าซื้อต่อไป

ถ้าสมาชิกผู้ทำสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาขายผ่อนชำระมีกำลังทำกินดี และสามารถชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระรายงวดเกินกว่ากำหนดไว้ในสัญญาเพื่อประสงค์จะได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยเร็วก็ยอมกระทำได้

อนึ่ง หากสหกรณ์ได้ที่ดินมาดำเนินการแต่ยังไม่อาจให้สมาชิกทำสัญญาเช่าซื้อหรือผ่อนชำระได้ ก็ให้ทำสัญญาเช่าไปพลางก่อน และในกรณีที่สหกรณ์ได้นำเงินค่าเช่าไปผ่อนชำระค่าที่ดินจำนวนเท่าใดแล้วให้คำนวณราคาที่ดินที่สมาชิกจะทำสัญญาเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระลดลงตามส่วนที่ได้ชำระนั้นด้วย

ข้อ 16 หน้าที่ของสมาชิกผู้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดิน สมาชิกผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินจัดสรรต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอย่างเต็มกำลัง และต้องทำการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมตามที่ทางราชการหรือสหกรณ์กำหนด และมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในการครอบครองดังต่อไปนี้

(1) อพยพเข้าตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยในที่ดินที่ได้รับจัดสรรให้ครอบครองหรือในที่ที่สหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีความจำเป็นและได้รับการผ่อนผันเป็นลายลักษณ์อักษร

(2) ทำการบุกเบิกกันสร้างและปรับปรุงบำรุงที่ดินซึ่งตนครอบครองให้เป็นที่ใช้ทำประโยชน์ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดหรือตามมติของกลุ่มและที่ประชุมใหญ่

(3) สละแรงงานของตนเองและครอบครัว เพื่อกระทำการอันเป็นประโยชน์ส่วนรวมของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน หรือกิจการอันเป็นประโยชน์ส่วนรวมของสหกรณ์ตามที่กลุ่มหรือคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นสมควร

(4) ชำระค่าภาษีที่ดินหรือเงินที่รัฐบาลเรียกเก็บจากที่ดิน ตลอดจนรายจ่ายอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการครอบครองที่ดิน หรือเป็นเจ้าของที่ดินแปลงนั้น ๆ และในกรณีที่สหกรณ์จะต้องชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ให้ก่อน ก็ให้เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้ครอบครองที่ดินจะต้องนำเงินนั้นมาชำระต่อสหกรณ์ตามส่วนที่ดินที่ตนครอบครอง

(5) ชำระค่าบำรุงสหกรณ์ ค่าช่วยทุนรัฐบาลและค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์หรือรัฐบาลได้กำหนดขึ้น เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสหกรณ์หรือของนิคมสหกรณ์

(6) ดูแลรักษาเขตที่ดินมิให้ถูกรุกล้ำหรือมีผู้อื่นมาใช้ประโยชน์ในที่ดิน หรือขุดบ่อ สร้างคันทำลายสภาพหรือสิ่งก่อสร้างในที่ดินที่ได้รับมอบให้ครอบครอง

(7) กำหนดและตบแต่งบริเวณที่อยู่อาศัย หรือทำเลการสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยให้แน่นอน โดยกำหนดสถานที่สำหรับเก็บพืชผล สัตว์พาหนะ และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับอาชีพ

(8) สร้างถนนเพื่อการขนส่งหรือทางเดินภายในที่ดิน เพื่อเชื่อมถนนใหญ่หรือติดต่อกับบ้านเรือนของสมาชิกคนอื่น ๆ ให้สะดวกและสอดคล้องกัน

ข้อ 17 การโอนกรรมสิทธิ์และเงื่อนไข ในกรณีที่สหกรณ์ได้ที่ดินมาอันสามารถจะโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่สมาชิกได้ เมื่อสมาชิกได้ส่งชำระค่าเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระราคาที่ดิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่พึงจะต้องชำระ คิดเป็นเงินทั้งสิ้นครบถ้วนตามค่าของที่ดินแต่ละแปลงตามที่กำหนดไว้ในข้อ 14

กับครอบครองที่ดินนั้นมาไม่น้อยกว่าห้าปีแล้วนับแต่วันได้ครอบครอง สหกรณ์จะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนั้น ๆ ให้แก่สมาชิกตามสัญญาและเงื่อนไขที่สหกรณ์กำหนด

อนึ่ง ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เกี่ยวกับการแบ่งแยกโฉนดที่ดินหรือกรรมสิทธิ์ที่ดินจากสหกรณ์นั้น หากต้องชำระ สมาชิกจะต้องเป็นผู้ชำระเองทั้งสิ้น

ข้อ 18 การโอนสิทธิและผลประโยชน์ สิทธิและผลประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของสมาชิกอันมีอยู่เกี่ยวกับที่ดินที่ตนครอบครองจะโอนไปยังผู้ใดมิได้ เว้นแต่จะโอนให้ทายาทหรือโอนโดยทางมรดก

สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งทายาทคนหนึ่งหรือหลายคนตามลำดับ เพื่อให้สหกรณ์คัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกเพื่อรับโอนสิทธิและผลประโยชน์ของตนเมื่อตนต้องออกจากสหกรณ์ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากสหกรณ์ด้วย

สมาชิกคนใดไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ขาดคุณสมบัติของสมาชิกไม่อาจรับเข้าเป็นสมาชิกได้ เมื่อต้องออกหรือขาดจากสมาชิกภาพตามข้อ 55 การครอบครองที่ดินสิทธิและผลประโยชน์ในที่ดินของสมาชิกผู้นั้นเป็นอันระงับไป และให้ที่ดินนั้นอยู่ในความครอบครองของสหกรณ์ทันที การรับสมาชิกใหม่เข้าครอบครองที่ดินแทน สหกรณ์จะกำหนดค่าที่ดิน ค่าลงทุนและอื่น ๆ ให้เป็นปัจจุบันก่อน แล้วหักส่วนหนึ่งของราคาที่ดินหรือค่าลงทุนดังกล่าวนี้คืนให้แก่บุคคลนั้นหรือทายาท แล้วแต่กรณีก็ได้ หากมีหนี้สินใดกับสหกรณ์ให้โอนไปชำระหนี้แก่สหกรณ์ก่อน ส่วนที่เหลือจึงให้ทำสัญญาเช่าซื้อหรือผ่อนชำระหรือเช่าเป็นรายปี แล้วแต่กรณี แต่ราคาที่ดินซึ่งกำหนดขึ้นใหม่นั้นจะต้องไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้เดิม

การโอนการครอบครองที่ดินตลอดจนสิทธิและผลประโยชน์ในที่ดินให้แก่ทายาทหรือในกรณีที่สหกรณ์รับสมาชิกเข้าใหม่ตามวรรคแรก หากเป็นที่ดินของรัฐจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ก่อนทุกราย

ข้อ 19 การผิดสัญญาครอบครอง ที่ดินที่สมาชิกแต่ละคนได้รับจัดสรรและทำสัญญาให้ครอบครองนั้น จะนำไปให้บุคคลอื่นเช่าช่วงหรือประกอบกิจการอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับอนุญาตจากสหกรณ์ หากเป็นที่ดินของรัฐต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบเป็นราย ๆ หากสมาชิกผิดสัญญาที่ได้กระทำไว้กับสหกรณ์ หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการครอบครองที่ดินและทอดทิ้งไม่ตั้งใจทำการเกษตรกรรมโดยไม่มีเหตุผลสมควร คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เลิกสัญญา แล้วเรียกที่ดินและให้สมาชิกผู้นั้นออกจากสหกรณ์ก็ได้

ข้อ 20 ค่าช่วยทุนรัฐบาล สมาชิกผู้ได้รับอนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินจะต้องชำระเงินเพื่อช่วยทุนที่รัฐบาลได้ลงไปให้แก่สหกรณ์ต่อไร่ตามจำนวนที่ดินที่ตนได้รับอนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์ ในอัตราตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อชำระแก่ทางราชการ

เงินค่าช่วยทุนนี้ สมาชิกจะต้องส่งเงินเป็นงวดรายปีภายในวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ของทุกปีและงวดหนึ่ง ๆ ต้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบแห่งจำนวนเงินทั้งหมดที่ดินพึงชำระ ทั้งนี้ จะเริ่มชำระงวดแรกในปีใดให้ที่ประชุมใหญ่เป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบ แต่ต้องไม่ช้ากว่าปีที่ห้า นับแต่ปีที่ได้เข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์

ถ้าปีใดสมาชิกไม่สามารถชำระเงินนี้ได้ภายในกำหนด โดยมีเหตุผลอันสมควรสหกรณ์อาจขออนุมัติต่ออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบให้ผ่อนผันไปชำระในปีถัดไปได้

การใช้ที่ดิน

ข้อ 21 การใช้ที่ดิน การลงทุนและการเพาะปลูก สมาชิกผู้ทำประโยชน์ในที่ดินที่ตนครอบครองต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้ที่ดิน และดำเนินการเพาะปลูกตามวิธีการซึ่งสหกรณ์ หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการดำเนินการกำหนด ทั้งนี้ รวมทั้งการใช้จ่ายลงทุนต่าง ๆ เพื่อดำเนินการเพาะปลูกดังกล่าวด้วย

ถ้าที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมกลุ่ม และคณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกเพาะปลูกพืชอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทางราชการกำหนดให้หรือที่ตลาดต้องการเพื่อสะดวกในการจำหน่าย หรือถ้าสหกรณ์ได้ทำสัญญาจำหน่ายพืชผลอย่างใดอย่างหนึ่งไว้กับผู้ซื้อเป็นการล่วงหน้า ย่อมเป็นหน้าที่ของสมาชิกที่จะพึงร่วมมือกันปฏิบัติตามหรือดำเนินการเพาะปลูกพืชนั้น ๆ ให้เพียงพอต่อการจำหน่ายตามสัญญา เพื่อสร้างความนิยมเชื่อถือให้กับสหกรณ์ของตนเองและเป็นผลดีแก่การจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกในอนาคต

การปรับปรุงที่ดินและการประกอบอาชีพ

ข้อ 22 การบุกเบิกก่นสร้าง การบุกเบิกก่นสร้างหรือปรับปรุงบำรุงที่ดินของสมาชิกนั้น ย่อมเป็นหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน แต่ถ้าสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่าหากให้สมาชิกต่างคนต่างดำเนินการสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย ไม่เป็นผลดีแก่การเศรษฐกิจหรือการทำกินของสมาชิก สหกรณ์อาจเข้าช่วยเหลือดำเนินการบุกเบิก ก่นสร้างหรือทำการปรับปรุงบำรุงให้เองก็ได้ โดยการใช้ทุนของสหกรณ์เองหรือของบุคคลภายนอก แล้วแต่จะเห็นสมควร ทั้งนี้ ด้วยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

การตกลงดำเนินการดังกล่าวนี้ สหกรณ์จะกำหนดวิธีการที่สมาชิกพึงปฏิบัติในการผ่อนส่งخذใช้ค่าก่อสร้าง บุกเบิก หรือค่าปรับปรุงบำรุงที่ดินดังกล่าว ในลักษณะของค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย หรือค่าบริการ ตามความเหมาะสมของการลงทุนนั้น ๆ และถ้าสหกรณ์ได้ทำสัญญาخذใช้การลงทุนกับบุคคลภายนอกไว้ประการใด สมาชิกพึงต้องร่วมกันปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้เป็นไปตามสัญญานั้น หรือตามที่สหกรณ์กำหนดโดยเคร่งครัด

การใช้ทุนของบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการบุกเบิกก่นสร้าง หรือทำการปรับปรุงบำรุงที่ดินดังกล่าวนี้ หากเป็นที่ดินของรัฐ สหกรณ์จะต้องเสนอแผนงานและได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบก่อน

ข้อ 23 การปรับปรุงบำรุงที่ดิน สหกรณ์อาจลงทุนหรือขอให้รัฐบาลช่วยเหลือลงทุนปรับปรุงที่ดินให้เป็นส่วนรวมเกี่ยวกับการจัดระบบชลประทานซึ่งมีการขุดคลอง สร้างคันกั้นน้ำ ขุดบ่อ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ วาง

ทอส่งน้ำระบายน้ำและอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการทำกิน หรือการอยู่อาศัยตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงระยะเวลาของการใช้หรือครอบครองที่ดินที่ได้มาเป็นสำคัญ สมาชิกต้องให้ความร่วมมือและร่วมแรงกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ทั้งต้องช่วยกันดูแลรักษา และซ่อมแซมด้วยเพื่อให้การปรับปรุงบำรุงที่ดินบังเกิดผลดีและเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรที่มีที่ดินในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์

การปรับปรุงบำรุงที่ดินนี้ ถ้าสหกรณ์เป็นผู้ลงทุนหรือขอให้รัฐบาลลงทุนให้ สหกรณ์อาจกำหนดให้สมาชิกชำระค่าปรับปรุงบำรุงที่ดินเป็นรายปีอีกส่วนหนึ่งต่างหาก หรืออาจรวมเข้าเป็นค่าที่ดินที่กำหนดไว้นั้นแล้วก็ได้

การอพยพเข้าอยู่อาศัย

ข้อ 24 การอพยพเข้าอยู่อาศัย ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าครอบครองที่ดินพึงต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ จึงจะมีสิทธิเข้าครอบครองและเข้าอยู่อาศัยในที่ดินที่ได้รับจัดสรร และเมื่อได้รับมอบที่ดินแล้วต้องเข้าตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัย ภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ในกรณีที่สมาชิกได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ก่อน และมีเขตที่ดินเดิมไม่ตรงกับที่ได้รับจัดสรร สมาชิกพึงต้องแก้ไขขยายเขตที่ดินและบ้านเรือนใหม่ให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครอง ทั้งนี้ ด้วยการประนีประนอม และถ้าตกลงกันไม่ได้ประการใดให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ตัดสิน

การส่งเสริมอาชีพทางเกษตรกรรม

ข้อ 25 การส่งเสริมอาชีพทางเกษตรกรรม สหกรณ์จะร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อเผยแพร่วิชาการเกษตรในหมู่สมาชิก โดยวิธีอบรมแนะนำ ดำเนินการทดลองค้นคว้าและปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่าง

คณะกรรมการดำเนินการอาจเชิญเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางการเกษตร อย่างหนึ่งอย่างใด มาแนะนำชักชวนสมาชิกให้เข้าใจในหลักการ วิธีการ การดำเนินการและการประกอบ การเกษตรกรรม อันถูกต้องทันสมัย เพื่อให้มีปริมาณและคุณภาพตามที่ต้องการ ในการนี้คณะกรรมการดำเนินการอาจกำหนดหรือชี้ชวนให้สมาชิกปฏิบัติการเกษตรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดตามคำแนะนำนั้น ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพร่วมกันได้ สมาชิกพึงต้องปฏิบัติตามด้วยความพร้อมเพรียงกัน

การจัดให้มีเครื่องทุนแรง และอุปกรณ์การผลิตและการแปรรูป

ข้อ 26 การจัดให้มีเครื่องทุนแรง และอุปกรณ์การผลิตและการแปรรูป สหกรณ์อาจจัดให้มีเครื่องมือทุนแรงและอุปกรณ์การผลิตและการแปรรูป เพื่อใช้ในกิจการของสหกรณ์ และหรือเพื่อให้สมาชิกใช้ร่วมกัน ทั้งกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าบริการและอื่น ๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การจัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายและการแปรรูปผลิตผลของสมาชิก

ข้อ 27 การจัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย สหกรณ์อาจจัดหาสิ่งของที่ใช้ในการเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของอย่างอื่น ซึ่งบรรดาสมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 28 การรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก สหกรณ์อาจจัดให้มีอุปกรณ์หรือพาหนะเพื่อเก็บรักษา รับฝาก หรือขนส่งผลิตภัณฑ์ของสมาชิกโดยปลอดภัยและประหยัด และจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การสงเคราะห์สมาชิกและครอบครัว

ข้อ 29 การสงเคราะห์สมาชิกและครอบครัว เพื่อการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัวให้มีความมั่นคงในฐานะและอาชีพ ตลอดจนมีสวัสดิภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ในบ้านเรือนและในสังคมนั้น สหกรณ์อาจดำเนินการสงเคราะห์ให้แก่สมาชิกในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดหมู่บ้าน สร้างถนน สร้างบ่อน้ำ ซ่อมแซมอาคารต่าง ๆ และอื่น ๆ
- (2) ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ส่งเสริมการกีฬา จัดบริเวณบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ ดำเนินการจำหน่ายยาตำราหลวงและอื่น ๆ
- (3) ส่งเสริมการศึกษา จัดห้องสมุดในหมู่บ้าน ฉายภาพยนตร์ นำเที่ยวและอื่น ๆ
- (4) ส่งเสริมอาชีพเสริมอื่น ๆ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การทำสวนผัก การปลูกไม้ประดับ และอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่จะนำผลประโยชน์และรายได้มาให้สมาชิก
- (5) ดำเนินการประกันราคาผลิตผล และอื่น ๆ

การดำเนินการตามข้อนี้หากเป็นการสงเคราะห์โดยการให้เปล่า สหกรณ์อาจใช้ทุนจากการสะสมของสหกรณ์เอง หรืออาจได้จากการบริจาค เงินอุดหนุน ค่าบำรุง และความร่วมมือบริจาคแรงงานจากสมาชิกหรือชาวหมู่บ้านนั้น ๆ เอง ทั้งนี้ อาจกำหนดระเบียบขึ้นตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เป็นการดำเนินงานแบบธุรกิจ สหกรณ์จะกำหนดระเบียบและวิธีการในการดำเนินงานและเรียกค่าบริการจากสมาชิกโดยได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

ข้อ 30 การดำเนินการกิจอื่น ๆ ในการดำเนินการตามข้อบังคับนี้และเพื่อจัดการเกี่ยวกับการบริการให้แก่สมาชิกตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สหกรณ์อาจดำเนินการกู้เงินหรือค้ำประกันเงินกู้หรือสินเชื่อของสมาชิก รวมทั้งค้ำประกันการให้เช่าซื้อหรือให้ยืมทรัพย์สินอื่นแก่สมาชิก ขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการ และเงินหรือทรัพย์สินจากทางราชการ หรือหน่วยงานต่างประเทศ เป็นต้น

การดำเนินงานตามข้อนี้ สหกรณ์จะต้องปรึกษากับหัวหน้านิคมสหกรณ์หรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบก่อน

การรับฝากเงิน

ข้อ 31 การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เป็นสมาชิกของสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝากและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน ระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การให้เงินกู้

ข้อ 32 การให้เงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้ได้แก่

- (1) สมาชิกของสหกรณ์
- (2) สหกรณ์อื่น

การให้เงินกู้แก่สมาชิกรู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ได้ตาม ข้อบังคับนี้และตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ ประเภทและจำกัดแห่งเงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การส่งชำระหนี้เงินกู้ การ ควบคุมหลักประกัน การเรียกคืนเงินกู้และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ได้ต่อเมื่อสหกรณ์ มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว และให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจาก นายทะเบียนสหกรณ์

สมาชิก หรือสหกรณ์อื่นซึ่งประสงค์จะขอกู้เงินจากสหกรณ์นี้ ต้องเสนอคำขอกู้ตามแบบและระเบียบ ของสหกรณ์ที่กำหนดไว้

ข้อ 33 วัตถุประสงค์แห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใด ๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการ ประกอบอาชีพและเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดส่อง และกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ให้ เงินกู้นั้น

การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์

ข้อ 34 การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์ เงินของสหกรณ์นั้นสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกจะได้รับ

การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน

ข้อ 35 วงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกัน ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับปีหนึ่ง ๆ ไว้ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงาน วงเงินซึ่งกำหนดดังว่านี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ 36 การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน สหกรณ์อาจกู้ยืมเงินหรือออกตั๋วสัญญาใช้เงินหรือโดยวิธีอื่นใดสำหรับใช้เป็นทุนดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายในวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปีตามข้อ 35

การเงินและการบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 37 การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ การลงลายมือชื่อเพื่อให้มีผลผูกพันสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นพิเศษตามข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) หนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ตลอดจนการเบิก หรือรับเงินกู้ การจำหน่ายซึ่งสหกรณ์เป็นผู้จำหน่าย การถอนเงินฝากของสหกรณ์ และในนิติกรรมอื่น ๆ จะต้องลงลายมือชื่อของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือเหรัญญิก หรือกรรมการผู้ที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายกับผู้จัดการ รวมเป็นสองคน

(2) การรับฝากเงิน ใบบริเงิน และเอกสารทั้งปวง นอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) ข้างบนนี้จะต้องลงลายมือชื่อของผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง ในหนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ใบบริเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์นั้น ต้องประทับตราของสหกรณ์ (ถ้ามี) เป็นสำคัญด้วย

ข้อ 38 การเงินของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการต้องดำเนินการในทางอันสมควรเพื่อให้การเงินของสหกรณ์เป็นไปโดยเรียบร้อยและเกิดประโยชน์แก่สหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) การรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

(2) การรับจ่ายเงินของสหกรณ์ต้องกระทำที่สำนักงานของสหกรณ์เท่านั้น เว้นแต่มีกรณีอันจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดวิธีปฏิบัติได้ตามสมควร

ข้อ 39 การบัญชีของสหกรณ์ ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่
นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงาน
ของสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ให้บันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่
เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวัน นับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการ
นั้น และการลงบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีทุกรูปแบบบัญชีของสหกรณ์ ซึ่งต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์
หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ให้สิ้นสุด ณ วันที่.....⁷ ของทุกปี

ข้อ 40 การเสนองบการเงินประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการต้องนำเสนอ
การเงินประจำปีซึ่งผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ภายในหนึ่งร้อย
ห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

คณะกรรมการดำเนินการต้องจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์
เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบการเงินประจำปี
ไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

อนึ่ง สหกรณ์ต้องเก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงาน งบการเงินประจำปี พร้อมทั้ง
ข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์เพื่อให้สมาชิก
ขอตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ข้อ 22 ทะเบียนและเอกสารของสหกรณ์⁸ สหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้นและจัด
ทำสมุดรายงานการประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ การประชุมคณะกรรมการอื่น ตลอดจน
ทะเบียนอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้น

ทะเบียนสมาชิกรวมถึงสมาชิกสมทบ (ถ้ามี) ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ชื่อสหกรณ์ ประเภท ที่ตั้ง
สำนักงานของสหกรณ์ ชื่อ-นามสกุล ประเภทสมาชิก วัน เดือน ปีเกิด สัญชาติของสมาชิก
เลขทะเบียนสมาชิก เลขประจำตัวประชาชน วันที่เข้าเป็นสมาชิก วันที่ขาดจากสมาชิกภาพ ที่อยู่ตาม
ทะเบียนบ้าน เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ ที่ทำงาน หมายเลขโทรศัพท์ สถานที่สะดวกในการติดต่อ หมายเลข
โทรศัพท์ ลายมือชื่อของสมาชิก

⁷ ระบุวันที่ให้ชัดเจน เช่น วันที่ 31 ธันวาคม เป็นต้น

⁸ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นของสหกรณ์ พ.ศ. 2564

ทะเบียนหุ้นซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ชื่อสหกรณ์ ประเภท ที่ตั้งสำนักงาน ปีทางบัญชีของสหกรณ์ ชื่อ-นามสกุลของสมาชิกซึ่งถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น เงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว เลขทะเบียนสมาชิก เลขประจำตัวประชาชน วันที่เข้าเป็นสมาชิก วันที่ขาดจากการเป็นสมาชิก และวันที่ถือหุ้น

สหกรณ์ต้องเก็บรักษาทะเบียนสมาชิกทะเบียนหุ้น พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานแสดงตัวตนของสมาชิกซึ่งเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้ ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์

สหกรณ์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิก และทะเบียนหุ้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน

สหกรณ์ต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สมาชิกอาจขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวในวรรคแรกได้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงาน แต่จะดูบัญชีหรือทะเบียนเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินกู้ของสมาชิกรายอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของสมาชิคนั้น และได้รับอนุญาตจากผู้จัดการก่อน

การตรวจสอบบัญชีและการกำกับดูแลสหกรณ์

ข้อ 42 การตรวจสอบบัญชี บัญชีของสหกรณ์นั้นต้องได้รับการตรวจสอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด โดยผู้สอบบัญชีซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์แต่งตั้ง

ข้อ 43 การกำกับดูแลสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่น คณะอนุกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ สมาชิกสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ซึ่งได้รับคำสั่งจากนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุม หรือเข้ามาตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องตามความในวรรคแรกปฏิบัติตามคำสั่งและอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งให้คำชี้แจงตามสมควร

ข้อ 44 การส่งรายการหรือรายงาน สหกรณ์ต้องส่งรายการหรือรายงานเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลตามแบบ รายการและระยะเวลาที่หน่วยงานนั้น หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้

กำไรสุทธิประจำปี

ข้อ 45 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสนับสนุนนิคมสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความในวรรคก่อนนั้น ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วให้แก่สมาชิก แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลา อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลตาม (4) ออกจ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วย จำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้นก็จะต้องไม่เกินอัตราดังกล่าวมาแล้ว
 - (2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี เว้นแต่สมาชิกที่ผิดนัดการชำระหนี้สหกรณ์ มิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับงวดที่ผิดนัดนั้น
 - (3) เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
 - (4) เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ไม่เกินร้อยละสองแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น ทั้งนี้ ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลนี้จะถอนได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นตาม (1) และห้ามจ่ายทุนนี้หากสหกรณ์ขาดทุนอันเกิดจากเหตุทุจริต
 - (5) เป็นทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
 - (6) เป็นทุนการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
 - (7) เป็นทุนสาธารณประโยชน์ ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
 - (8) เป็นทุนพัฒนากิจการสหกรณ์ ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
 - (9) กำไรสุทธิส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น
- การใช้จ่ายทุนตามวรรคก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์และให้กำหนดระเบียบสำหรับแต่ละทุนเป็นการเฉพาะ

ทุนสำรอง

ข้อ 46 ที่มาแห่งทุนสำรอง นอกจากจัดสรรจากกำไรสุทธิตามข้อ 45 แล้ว บรรดาเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ ถ้าผู้ยกให้มีได้กำหนดว่าให้ใช้เพื่อการใด ให้นำเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์พึงจ่ายแก่บุคคลใดก็ตาม ถ้าไม่มีการเรียกร้องจนพ้นกำหนดอายุความ ก็ให้สมทบจำนวนเงินนั้นเป็นทุนสำรอง

⁹ ปรับปรุงข้อความ “ทุน” ให้สอดคล้องกับข้อ 4) - (8) แต่เจตนารมณ์ก็ยังคงเป็นทุนสะสมตามมาตรา 60

ถ้าโรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตามข้อ 45 หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่ารายการใดไม่สมควรจัดสรรหรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี หรือปรากฏว่าจำนวนที่จัดสรรไปแล้วไม่ถูกต้องหรือขัดต่อกฎหมาย ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 47 สภาพแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองย่อมเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวม สมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้

ทุนสำรองนี้จะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุนอันหากบังเกิดขึ้น หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

หมวด 5

สมาชิก

ข้อ 48 สมาชิก สมาชิกสหกรณ์นี้คือ

(1) ผู้ที่มีชื่อและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

(2) ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับที่ได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก ได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

(3) ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกแล้ว สหกรณ์จะรับเข้าเป็นสมาชิกใหม่ได้อีกเพียง..... (ตัวอักษร) ครั้ง โดยต้องลาออกครบ.....(ตัวอักษร) ปี และต้องเสียค่าธรรมเนียม คนละ.....(ตัวอักษร) บาท ค่าธรรมเนียมนี้เป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้

ข้อ 49 คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ

(2) เป็นผู้ที่มีอาชีพหลักทางเกษตรกรรมและมีกิจการร่วมกันตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(3)¹⁰ ตั้งบ้านเรือนและประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่ใน อำเภอ.....

จังหวัด.....

(4) เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริตและมีความประพฤติดี

(5) ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพและรู้จักประหยัดทรัพย์

(6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

¹⁰ กำหนดให้สอดคล้องกับท้องที่ดำเนินงาน

- (7) มีร่างกายสมบูรณ์ ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (8) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่เพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ
- (9) ไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์อื่นซึ่งเป็นสหกรณ์ประเภทเดียวกัน
- (10) ไม่เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากสหกรณ์ใด ๆ เว้นแต่เมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้ว
- (11) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นี้
- (12) ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมอื่น

ข้อ 50 การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ ต้องยื่นใบสมัครพร้อมลงลายมือชื่อถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยต้องมีมติของกลุ่มสมาชิก (ถ้ามี) รับรอง

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้ตรวจสอบคุณสมบัติแล้วเป็นที่พอใจว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ 49 ทั้งเห็นเป็นการสมควรรับเข้าเป็นสมาชิกได้ ก็ให้แจ้งผู้สมัครชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือให้ครบถ้วน แล้วเสนอเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่ยอมรับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุใด ๆ เมื่อผู้สมัครร้องขอ ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการนำเรื่องเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิกในกรณีดังกล่าวนี้ ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิก¹¹ หรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

ข้อ 51 ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้เข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละ บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้

ข้อ 52 สิทธิหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิกกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือให้ครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

- (ก) สิทธิของสมาชิก มีดังนี้
 - (1) เข้าประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
 - (2) เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
 - (3) เสนอหรือได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการหรือผู้ตรวจสอบกิจการ
 - (4) ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
 - (5) สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์
- (ข) หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้
 - (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
 - (2) เข้าประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย

¹¹ สหกรณ์ใดไม่ประสงค์ประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกให้เอาออก

- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- (5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

ข้อ 53 การเปลี่ยนแปลงชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ สมาชิกคนใดเปลี่ยนแปลงชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ สัญชาติและที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

ข้อ 54 การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ให้ทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจของคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทของผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนี้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อ 59 และข้อ 60

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน¹² ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดี ให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

การขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ 55 การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ย้ายไปอยู่นอกท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ หรือดำเนินงานเกษตรกรรมส่วนใหญ่

นอกท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์

¹² สามารถปรับเปลี่ยนจำนวนวันได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 45 วัน

- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ขาดคุณสมบัติของสมาชิกตามข้อ 49
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 56 การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันเงินกู้ หรือหนี้สินอื่นที่ผูกพันจะต้องชำระต่อสหกรณ์ อาจขอลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อ คณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วย ข้อบังคับและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือ กรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตาม ความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

ข้อ 57 การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) มีกรณีใด ๆ ซึ่งสหกรณ์ต้องเรียกคืนเงินกู้
- (2) ผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ชำระเงินค่าช่วยทุนรัฐบาล ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าบำรุง สหกรณ์ ค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ ค่าที่ดิน ค่าปรับปรุงบำรุงที่ดิน ค่าบริการ หรือเงินอื่นใดที่สหกรณ์กำหนดให้เสร็จสิ้น ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (3) ไม่ใช้วิธีปฏิบัติในการประกอบเกษตรกรรมและบำรุงรักษาที่ดิน ซึ่งตนได้รับจัดสรรให้ ครอบครองประกอบอาชีพตามที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมกลุ่มกำหนด หรือทอดทิ้งไม่ตั้งใจ ทำการเกษตรกรรมตามฤดูกาลโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือทำลายสภาพดิน หรือนำที่ดินที่ครอบครอง ไปให้บุคคลอื่นทำประโยชน์ทั้งหมดหรือบางส่วน
- (4) ไม่อพยพบ้านเรือนเข้าไปอยู่ในที่ดินที่ตนครอบครองตามที่คณะกรรมการดำเนินการ กำหนด หรือผิดสัญญา หรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับการครอบครองที่ดิน
- (5) ไม่ช่วยเหลือการทำงานอันเป็นประโยชน์ส่วนรวมของสหกรณ์
- (6) มีกรณีใด ๆ ที่สหกรณ์ต้องเรียกคืนเงินกู้ หรือสินเชื่ออื่น ๆ
- (7) ขยายผลผลิตหรือทรัพย์สินอย่างอื่นที่เสนอเป็นหลักประกันเงินกู้โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการดำเนินการ
- (8) จงใจหลีกเลียงหรือฝ่าฝืนมติข้อตกลงในการครอบครองและการบำรุงปรับปรุงที่ดิน เพื่อประโยชน์ร่วมกันตามมติที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมกลุ่ม
- (9) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(10) จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือ
ประพฤติดังใด ๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสีย
ต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าว
ข้างต้นและได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่
ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

¹³สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้
ตรวจสอบกิจการหรือคณะผู้ตรวจสอบกิจการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ออกจากสหกรณ์ คำ
วินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

ข้อ 58 การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะ
เหตุใด ๆ หรือมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่เป็นที่สุดให้ออกจากสมาชิก ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อ
สมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก

อนึ่ง ให้สหกรณ์แจ้งเรื่องสมาชิกออกให้ประธานกลุ่ม (ถ้ามี) ซึ่งเกี่ยวข้องเสนอที่ประชุมกลุ่มทราบโดย
เร็ว

ข้อ 59 การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกขาดจาก
สมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 55 (1) (2) (3) นั้น สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ก่อนค่า
หุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะเหตุอื่น พร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ใน
สหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์
จ่ายเงินทันทีโดยไม่มีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายเงินภายหลังวันสิ้นปีทาง
บัญชีที่ออก โดยได้รับเป็นเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้นด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรร
กำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายเงินให้ตามระเบียบ
ของสหกรณ์

ถ้าในปีใดจำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบ
แห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายเงิน
ค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่

ในกรณีที่สมาชิกขาดสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 55 (5) (6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผล
และเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควร โดยไม่มี
เงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ปีที่ยอดออกจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลัง
วันสิ้นปีทางบัญชี โดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังที่ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไร
สุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์ เว้นแต่สมาชิกที่

¹³ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยขั้นตอน วิธีการดำเนินการถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของ
สมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ พ.ศ.2564

ขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้นเงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิคนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่พ้นจากสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปี และให้คำนวณเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิกโดยนำทุนเรือนหุ้นทั้งหมดหักด้วยขาดทุนสะสมคงเหลือและหนี้สินทั้งสิ้นแล้วนำมาเฉลี่ยโดยใช้จำนวนหุ้นทั้งสิ้นเป็นฐานในการคำนวณ

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อ 5 จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ 60 การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบสหกรณ์ ในการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกตามข้อ 59 นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบสหกรณ์ออกก่อน

ความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์

ข้อ 61 ความรับผิดชอบของสมาชิก สมาชิกมีความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์จำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

กลุ่มสมาชิก

ข้อ 62 กลุ่มสมาชิก สมาชิกทุกคนต้องเข้าสังกัดกลุ่มสมาชิกใดกลุ่มสมาชิกหนึ่งซึ่งตั้งขึ้นโดยรวบรวมสมาชิกผู้ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงกัน หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องในการใช้ที่ดินของตน หรือมีลักษณะงานเกษตรกรรมทำนองเดียวกัน

สมาชิกจะย้ายจากกลุ่มหนึ่งไปเข้าสังกัดอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งตนอยู่ใกล้เคียง และมีลักษณะงานเกษตรกรรมทำนองเดียวกันได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ที่ประชุมกลุ่มเดิมทราบ และที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนจะเข้านั้นได้ลงมติรับรองโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกที่มาประชุม และให้ประธานกลุ่มทั้งสองแจ้งเรื่องนี้ให้สหกรณ์ทราบโดยเร็ว

สำหรับสมาชิกที่ไม่อาจสังกัดกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ก็ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ 63 การประชุมกลุ่ม ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกบรรดาสมาชิกในกลุ่มประชุมกันเป็นการประชุมกลุ่มเป็นคราว ๆ ไป เพื่อกิจการดังระบุในข้อ 64 อนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือหัวหน้านิคมสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้านิคมสหกรณ์อาจเรียกประชุมกลุ่มได้

บรรดาสมาชิกในแต่ละกลุ่ม มีหน้าที่เข้าร่วมประชุมในที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัดนั้นโดยพร้อมเพียงทุกคราวที่นัดเรียก

ในการประชุมกลุ่ม ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม

การประชุมกลุ่มคราวใดถ้ามีสมาชิมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ก็ให้นัดเรียกประชุมใหม่อีกคราวหนึ่งภายในสิบสี่วันนับแต่วันทีมนัดประชุมครั้งแรก และในการประชุมคราวหลังนี้ไม่บังคับว่าต้องครบองค์ประชุม

ในการประชุมกลุ่มนอกจากจะได้กระทำกันตามคราวที่มีกิจธุระแล้ว จะต้องจัดให้มีขึ้นก่อนการประชุมใหญ่สามัญของสหกรณ์ทุกครั้ง เพื่อพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องราวที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา ให้ถือว่ามติของที่ประชุมกลุ่มมีผลผูกพันบรรดาสมาชิกในกลุ่มนั้น ๆ

ข้อ 64 กิจกรรมของที่ประชุมกลุ่ม กิจกรรมของที่ประชุมกลุ่มมีดังต่อไปนี้

- (1) พิจารณาเรื่องผู้สมัครรับเลือกเข้าเป็นสมาชิก
- (2) รับทราบเรื่องสหกรณ์รับสมาชิกเข้าใหม่ในสังกัดกลุ่มนั้น ๆ และรับทราบเรื่องสมาชิกในสังกัดกลุ่มนั้น ๆ ออกจากสหกรณ์
- (3) เลือกตั้งและถอดถอนประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
- (4) เลือกตั้งผู้แทนสมาชิก
- (5) สอบสวนการใช้เงินของสมาชิกผู้กู้ และชักจูงสมาชิกเกี่ยวกับการชำระหนี้ การใช้เครื่องทุนแรงและอุปกรณ์การผลิตและการแปรรูป การจัดซื้อและหาสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก การเก็บรักษาและจัดการเพื่อขายผลิตผลผลิตภัณฑ์ของสมาชิก และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (6) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรและการขายผลิตผลในหมู่สมาชิก ตลอดจนแนะนำสมาชิกเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น
- (7) ให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์และทางอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมู่สมาชิก ตลอดจนชักจูงการฝากเงินในสหกรณ์
- (8) พิจารณาร่วมมือปฏิบัติตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือของคณะกรรมการดำเนินการ หรือของคณะกรรมการเงินกู้ หรือคณะกรรมการอื่น ๆ
- (9) พิจารณาและดำเนินการเรื่องอื่น ๆ ในทางส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ หรือการประกอบอาชีพ หรือการสังคมในหมู่สมาชิก

ข้อ 65 ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ให้ที่ประชุมกลุ่ม (กลุ่มสมาชิกหรือกลุ่มผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก (ถ้ามี)) เลือกตั้งสมาชิกในกลุ่มเป็นประธานกลุ่มคนหนึ่ง และเลขานุการกลุ่มคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นการประจำทุกหนึ่งปีทางบัญชีของสหกรณ์ ถ้าเมื่อครบกำหนดแล้วยังไม่มีการเลือกตั้งประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มขึ้นใหม่ก็ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มคนเดิมอยู่ในตำแหน่งต่อไปพลางจนกว่าจะมีการ

เลือกตั้งใหม่ ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มซึ่งออกจากตำแหน่งตามวาระ
อาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้

ผู้ซึ่งเคยถูกที่ประชุมกลุ่มใด ๆ ถอดถอนจากตำแหน่งประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มมาแล้ว ไม่ให้
ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มอีก เว้นแต่เมื่อพ้นกำหนดสองปีแล้ว

ประธานกลุ่มมีหน้าที่เป็นประธานและดูแลกิจการทั่วไปของที่ประชุมกลุ่ม เป็นสื่อติดต่อระหว่าง
สหกรณ์และกลุ่มสมาชิก และปฏิบัติกิจการอื่น ๆ ตามที่สหกรณ์มอบให้หรือกำหนดในข้อบังคับ

เลขานุการกลุ่ม มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกลุ่มและปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกลุ่มในเมื่อประธาน
กลุ่มไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มมีอำนาจลงลายมือชื่อแทนกลุ่ม

หมวด 6

สมาชิกสมทบ

ข้อ 66 สมาชิกสมทบ¹⁴ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้สมัครต้องสมัคร
เข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นการประจำ

ข้อ 67 คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และมีความสะดวกที่จะดำเนินธุรกิจกับ
สหกรณ์

(2) เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

(3) (ก) เป็นบิดา มารดา สามี ภรรยาหรือบุตรของสมาชิก หรือ

(ข) เป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

(ค) ตั้งบ้านเรือนอยู่ท้องที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

(4) เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีงาม

(5) เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

ข้อ 68 วิธีรับสมัครสมาชิกสมทบ ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์
ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยให้ยื่นหลักฐานแสดงความสัมพันธ์กับสหกรณ์หรือสมาชิก ตามข้อ 67 (3) เมื่อคณะ
กรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ 67 ทั้งเห็น

¹⁴ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบสหกรณ์

เป็นการสมควรแล้ว ก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อ
ในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามที่จะถือครบถ้วน
เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

ข้อ 69 ค่าธรรมเนียมแรกเข้าของสมาชิกสมทบ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องชำระ
ค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์ คนละ บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือว่าเป็นรายได้ของ
สหกรณ์ จะเรียกคืนไม่ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ

ข้อ 70 การถือหุ้น สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่
เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

การถือหุ้นแรกเข้า การชำระค่าหุ้น การแจ้งยอดจำนวนหุ้น และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามความ
ในข้อบังคับ หมวด 3 ว่าด้วยหุ้น โดยอนุโลม สำหรับการถือหุ้นเพิ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของ
สหกรณ์

ข้อ 71 สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ

(ก) สิทธิของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) รับเงินปันผลในอัตราเดียวกับสมาชิก
- (2) รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจในอัตราเดียวกับสมาชิก
- (3)
- (4)

(ข) หน้าที่ของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- (4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- (5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

(ค) สมาชิกสมทบไม่ให้มีสิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) นับชื่อเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่
- (2) การออกเสียงในเรื่องใด ๆ
- (3) เป็นกรรมการดำเนินการ
- (4) กู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากรวมกับทุนเรือนหุ้นของตนเอง

การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ

ข้อ 72 การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (3) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (4) ลาออกจากสหกรณ์ และได้รับอนุญาตแล้ว
- (5) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับ ข้อ 67
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 73 การลาออกจากสหกรณ์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจขอลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้วจึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

ข้อ 74 การให้ออกจากสหกรณ์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- (2) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบ
- (3) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์
- (4) แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์หรือขบวนการสหกรณ์ไม่ว่าโดย

ประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกสมทรมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้น และได้ลงมติให้สมาชิกสมทบออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกสมทมนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 75 การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบคนใดมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง ชื่อ สัญชาติและที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 76 การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกสมทบ สมาชิกสมทบอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ให้ทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

ถ้าสมาชิกสมทบประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกสมทบตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ และสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกสมทบผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำ

หลักฐานมาแสดงให้เห็นที่พอใจของคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทของผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าว นั้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อ 77 และข้อ 78

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สมาชิกสมทบตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนาบรรณบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกสมทบนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วยเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน¹⁵

ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกสมทบได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

ข้อ 77 การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกสมทบที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 72 (1) (2) (4) นั้น สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นที่สมาชิกสมทbmมีอยู่ในสหกรณ์ให้ก่อนค่าหุ้นของสมาชิกสมทบซึ่งออกเพราะเหตุอื่น พร้อมด้วยเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายเงินคืนทันทีโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายเงินหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออกโดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่อยู่ก่อนนั้นด้วยในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้ สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายเงินให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใด จำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอกการจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 72 (3) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 72 (5) (6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิกสมทบนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควรโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ปีที่อยู่ก่อนจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกสมทบขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวันสิ้นปีทางบัญชี โดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังที่ที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์

¹⁵ สามารถปรับเปลี่ยนจำนวนวันได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 45 วัน

ในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกสมทบที่พ้นจากสมาชิกภาพในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปี และให้คำนวณเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิกสมทบโดยนำทุนเรือนหุ้นทั้งหมดหักด้วยขาดทุนสะสมคงเหลือและหนี้สินทั้งสิ้นแล้วนำมาเฉลี่ยโดยใช้จำนวนหุ้นทั้งสิ้นเป็นฐานในการคำนวณ

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อ 5 จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ 78 การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ ในการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกสมทบตามข้อ 77 นั้น ให้สหกรณ์หักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ออกก่อน

ข้อ 79 การถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกสมทบออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกสมทบรายนั้นออกจากทะเบียนสมาชิกสมทบ

หมวด 7

การประชุมใหญ่

ข้อ 80 การประชุมใหญ่สามัญ สหกรณ์สามารถจัดการประชุมใหญ่สามัญได้ดังนี้

- (1)¹⁶ประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์ โดยคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดสมาชิกมาประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ รวมทั้งพิจารณาเรื่องทั้งปวงตามที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์กำหนด
- (2) ประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 81 การประชุมใหญ่วิสามัญ สหกรณ์สามารถจัดการประชุมใหญ่วิสามัญได้ด้วยเหตุดังนี้

- (1) คณะกรรมการดำเนินการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร
- (2) นายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- (3) สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว เพื่อพิจารณาแผนปรับปรุงการดำเนินงาน และต้องเรียกโดยไม่ชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ
- (4) สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน¹⁷ หรือผู้แทนสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด

¹⁶ เฉพาะสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ กรณีสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมโดยเปลี่ยนใช้ข้อบังคับใหม่ ให้ตัดออก

¹⁷ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนสมาชิกออก

หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการให้เรียกประชุมใหญ่
วิสามัญ

คณะกรรมการดำเนินการต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นาย
ทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

ข้อ 82 ¹⁸การประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก กรณีที่สหกรณ์มีสมาชิกเกินกว่า.....คน
ให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกเท่านั้น

ข้อ 83 ¹⁹การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้แทนสมาชิก

(1) สมาชิกเท่านั้นมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนสมาชิก และให้ดำเนินการเลือกตั้งตาม
ระเบียบของสหกรณ์

(2) การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกคราวหนึ่ง ๆ ให้กระทำในที่ประชุมกลุ่มก่อนการประชุม
ใหญ่สามัญของสหกรณ์ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม (ถ้ามี) หรือตัวแทนกลุ่ม
แจ้งรายชื่อผู้แทนสมาชิกในกลุ่มของตนต่อสหกรณ์โดยมิชักช้า

(3) ให้ที่ประชุมกลุ่มดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก โดยอัตราส่วนจำนวนสมาชิก
คน ต่อผู้แทนสมาชิกหนึ่งคน ถ้าเศษของอัตราส่วนดังกล่าวเกินกึ่งหนึ่งให้เลือกตั้งผู้แทนสมาชิกเพิ่มขึ้น
อีกหนึ่งคน ในจำนวนนี้ให้ประธานกลุ่ม (ถ้ามี) เป็นผู้แทนสมาชิกโดยตำแหน่ง โดยให้นับรวมอยู่ในจำนวนผู้แทน
สมาชิกที่กลุ่มพึงเลือกตั้งได้ อนึ่ง จำนวนผู้แทนสมาชิกจะมีน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนไม่ได้

(4) ให้ผู้แทนสมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละหนึ่งปีทางบัญชีของสหกรณ์ ถ้ายังไม่มี
การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกใหม่ ก็ให้ผู้แทนสมาชิกคนเดิมอยู่ในตำแหน่งต่อไปพลางก่อน

ข้อ 84 ²⁰การพ้นจากตำแหน่ง ผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบวาระหรือมีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกใหม่
- (2) ลาออกโดยยื่นใบลาออกต่อที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัด
- (3) ออกจากกลุ่มที่ตนสังกัด
- (4) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (5) ที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัดลงมติถอดถอน

ข้อ 85 ²¹ตำแหน่งผู้แทนสมาชิกว่างก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่ง
ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ จนทำให้จำนวนผู้แทนสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยคนหรือเหลือไม่ถึง
สามในสี่ของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้ที่ประชุมกลุ่มดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกให้ครบตามจำนวน

¹⁸ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อนี้ออก

¹⁹ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อนี้ออก

²⁰ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อนี้ออก

²¹ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อนี้ออก

ที่ว่างลง และให้ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาที่ผู้ซึ่ง
ตนแทนนั้นชอบจะอยู่ได้

ข้อ 86 การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ เมื่อจะมีการประชุมใหญ่ทุกคราว ให้สหกรณ์
มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิก ²²หรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้า
ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้การประชุมนั้นเป็นการด่วนอาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร และอาจแจ้งสมาชิก
ให้ทราบทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธาน หรือเลขานุการเป็น
ผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ทราบล่วงหน้า ในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิก ²²หรือผู้แทนสมาชิกทราบด้วย

ข้อ 87 องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่
น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ²³ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่
โดยผู้แทนสมาชิกต้องมีผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อย
กว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

²³ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก สมาชิกทั่วไปสามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ในฐานะ
ผู้สังเกตการณ์ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงและแสดงความคิดเห็น

ในการประชุมใหญ่ สมาชิก ²³หรือผู้แทนสมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

ข้อ 88 การเรียกประชุมใหญ่ครั้งที่สอง ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิก ²⁴หรือผู้แทน
สมาชิกแล้วแต่กรณีมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามข้อ 87 วรรคแรก ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสิบสี่
วันนับแต่วันทีนัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิก ²⁴หรือผู้
แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม เมื่อมีสมาชิก ²⁴หรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณีมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งใน
สิบของจำนวนสมาชิก ²⁴หรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคนก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม แต่ถ้า
เป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิก ²⁴หรือผู้แทนสมาชิกร้องขอ
ให้เรียกประชุม เมื่อมีสมาชิก ²⁴หรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมมีจำนวนไม่ถึงที่จะเป็นองค์ประชุมตามที่กล่าวในข้อ
87 วรรคแรก ก็ให้งดประชุม

ข้อ 89 อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการ
ดำเนินกิจการของสหกรณ์ ในข้อต่อไปนี้

²² หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนสมาชิกออก

²³ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนสมาชิกออก

²⁴ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนสมาชิกออก

- (1) รับทราบเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ สมาชิกออกจากสหกรณ์ การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกและสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
- (2) เลือกตั้งและถอดถอนกรรมการดำเนินการ หรือถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- (3) อนุมัติงบประมาณประจำปีและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
- (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากคณะกรรมการดำเนินการ และผลการตรวจสอบประจำปีจากผู้ตรวจสอบกิจการ
- (5) กำหนดค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่หรือค่าตอบแทนอื่นของผู้ตรวจสอบกิจการ
- (6) กำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์
- (7) อนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ หรือแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์
- (8) กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ กรรมการอื่น ๆ อนุกรรมการ ที่ปรึกษา
- (9) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (10) เห็นชอบให้แยกสหกรณ์ ควบสหกรณ์ เลิกสหกรณ์ เข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกชุมนุมสหกรณ์
- (11) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิกอยู่
- (12) พิจารณาและปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- (13) กำหนดรูปการซึ่งสหกรณ์คิดจะทำเป็นเครื่องเกื้อหนุนบรรดาสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (14) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่ข้อบังคับไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ใดเป็นการเฉพาะ

หมวด 8

คณะกรรมการดำเนินการ และคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 90 ²⁵ **คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์** เมื่อได้รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แล้ว ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการ จนกว่าที่ประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก จะได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการขึ้น และให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 91 คณะกรรมการดำเนินการ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการดำเนินการอีก..... ²⁶(ตัวอักษร) คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการตามวรรคแรกให้กระทำโดยวิธี..... ²⁷และให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน เลขานุการคนหนึ่ง และเหรัญญิกคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ และปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน
ณ สำนักงานของสหกรณ์ หรือประกาศทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 92 ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (5) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ถูกสั่งเลิกตามมาตรา 89/3 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (6) สมาชิกซึ่งผิดนัดการชำระหนี้ทุกชนิดไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย ในระยะเวลาสองปีทางบัญชีนับแต่ปีที่ผิดนัดถึงปีที่เลือกตั้งกรรมการดำเนินการ โดยมีได้รับการผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการดำเนินการ เว้นแต่คณะกรรมการดำเนินการจะได้วินิจฉัยว่าการผิดนัดนั้นมิได้เกิดขึ้นจากการกระทำหรือเจตนาของสมาชิก

²⁵ เฉพาะสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ กรณีสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมโดยเปลี่ยนใช้ข้อบังคับใหม่ ให้ตัดออก

²⁶ ระบุจำนวนที่แน่นอน เช่น สิบห้าคน

²⁷ ระบุวิธีการ เช่น วิธีการลับ หรือ วิธีการเปิดเผย ให้ชัดเจน เพียง 1 วิธี เพื่อจะได้ไม่เกิดข้อข้องในการปฏิบัติในแต่ละปี

(7) ²⁸ผู้ซึ่งถูกสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกหรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ฟ้องดำเนินคดีในทางแพ่งหรือทางอาญาในข้อกล่าวหาที่กระทำให้สหกรณ์เสียหาย หรือเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชดเชยค่าเสียหายแก่สหกรณ์ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

(8) ผู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์นี้

ข้อ 93 อำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินการแต่ละตำแหน่ง

(ก) ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ในนามสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้กฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

(ข) รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการแทนประธานกรรมการเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง

(2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายให้

(3) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้กฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

(ค) เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
ทุกครั้ง

(2) ดูแลรักษาเอกสารและรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ

(3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิกหรือกรรมการดำเนินการ แล้วแต่กรณี

(4) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้กฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

(ง) เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

²⁸ ที่ประชุมใหญ่สามารถมีมติให้เพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้ที่เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งกำหนดเกินกว่าที่มาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ สามารถกระทำได้ ตามคำพิพากษาศาลปกครองขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ 157/2562 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2562 และไม่มีการอุทธรณ์

(1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(2) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้กฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

ข้อ 94 กำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่ง คณะกรรมการดำเนินการ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการทั้งคณะ ให้กรรมการดำเนินการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการทั้งหมดโดยวิธีจับฉลาก (ถ้ามีเศษให้ปัดขึ้น) และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในปีต่อไปให้กรรมการดำเนินการที่อยู่ในตำแหน่งจนครบวาระออกจากตำแหน่งสลับกันไปทุก ๆ ปี

เมื่อครบกำหนดแล้ว หากยังไม่มีกรรมการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามวาระ ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการชุดเดิมรักษาการไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามวาระ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

กรรมการดำเนินการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

²⁹กรณีตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง หากกรรมการดำเนินการที่ยังอยู่ในตำแหน่งประสงค์จะลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งดังกล่าว จะต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการเดิมของตนเสียก่อนและให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่อยู่ในตำแหน่งได้เช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการชุดแรก และให้นำความในวรรคแรกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 95 การพ้นจากตำแหน่ง กรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ถึงคราวออกตามวาระ
- (2) ลาออกโดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ หรือลาออกต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 92
- (5) ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (6) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออกทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (7) ขาดประชุมคณะกรรมการดำเนินการติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

²⁹ กรณีสหกรณ์ประสงค์รับสมัครเลือกตั้งกรรมการดำเนินการไว้ล่วงหน้าควรกำหนดข้อความดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ หากไม่ประสงค์รับสมัครล่วงหน้า สามารถเอาออกทั้งวรรคได้

ให้กรรมการดำเนินการผู้มีส่วนได้เสียตาม (6) อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า กรรมการดำเนินการมีเหตุตาม (7) และได้ลงมติโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมด ในขณะนั้นยกเว้นผู้มีส่วนได้เสีย ก็เป็นอันถือว่ากรรมการดำเนินการรายนั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง

กรณีที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนให้กรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ที่ประชุมใหญ่ครั้งนั้นเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการใหม่ทั้งคณะและอยู่ในตำแหน่งได้เช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการชุดแรก

ข้อ 96 ตำแหน่งว่างก่อนถึงคราวออกตามข้อ ถ้าตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ (เว้นแต่เพราะเหตุตามข้อ 95 (6)) ให้กรรมการดำเนินการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะมีการประชุมใหญ่ซึ่งจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนในตำแหน่งที่ว่าง แต่ถ้าในเวลาใดจำนวนกรรมการดำเนินการลดลงจนเหลือน้อยกว่าองค์ประชุม กรรมการดำเนินการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่จะประชุมดำเนินการใด ๆ ไม่ได้ นอกจากต้องนัดเรียกให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นโดยเร็ว เฉพาะการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระตามความในวรรคก่อนเป็นตำแหน่งประธานกรรมการ หากไม่มีรองประธานกรรมการทำหน้าที่แทนและยังมิได้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งใหม่ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาเลือกตั้งกรรมการดำเนินการอื่นขึ้นทำหน้าที่แทนชั่วคราวจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่

กรรมการดำเนินการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งขึ้นแทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่ผู้ซึ่งตนแทนนั้นชอบจะอยู่ได้

ข้อ 97 การประชุมและองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระแต่ต้องให้มีการประชุมเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย

ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ เรียกประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้ ในกรณีที่เป็นการประชุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับและเรื่องที่สำคัญอื่น ๆ ของสหกรณ์ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วยทุกครั้ง

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ต้องมีกรรมการดำเนินการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 98 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ กับทั้งในทางอันจะทำให้เกิดความจำเริญแก่สหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) พิจารณาในเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) พิจารณาดำเนินการในเรื่องผลิตผลและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกหรือที่ซื้อจากสหกรณ์อื่นหรือบุคคลอื่นเพื่อจำหน่าย
- (3) พิจารณาดำเนินการเรื่องการจัดซื้อสิ่งของที่บรรดาสมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย
- (4) วางข้อกำหนดและระเบียบวิธีการในการให้บริการต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดค่าเช่าค่าบริการอื่น ๆ ที่สมาชิกจะต้องชำระ
- (5) พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ขออนุมัติวงเงินค่าบำรุงที่ดิน ค่าเช่า ค่าบริการและอื่น ๆ ตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์
- (6) พิจารณาดำเนินการเรื่องการจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องจักรกลทางการเกษตรและปศุสัตว์เกี่ยวกับการผลิตหรือโรงงานอุตสาหกรรม
- (7) พิจารณาในเรื่องการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์
- (8) พิจารณาเรื่องกิจกรรมกลุ่ม รวมกันผลิต รวมกันซื้อ รวมกันขาย สะสมเงินกองกลางของกลุ่ม และรวมกันแก้ปัญหาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบรรดาสมาชิก
- (9) พิจารณาดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (10) ค้ำประกันเงินกู้ที่สหกรณ์กู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรับผิดชอบการค้ำประกันในฐานะส่วนตัว
- (11) กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์
- (12) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ การเสนองบการเงินประจำปีและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่
- (13) เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่
- (14) เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี³⁰หรือแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
- (15) เสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากการเป็นสมาชิกชุมนุมสหกรณ์ และองค์การอื่น
- (16) พิจารณามอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้แก่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เหรัญญิก ผู้จัดการและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

³⁰ ให้คณะกรรมการดำเนินการกลั่นกรอง แผนปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรา 16 (4) แก้ไขโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

- (17) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์
- (18) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการตลอดจน ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
- (19) พิจารณากำหนดตัวเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการ
- (20) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
- (21) เชิญบุคคลภายนอกที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร
- (22) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียน สมุดบัญชีเอกสารต่าง ๆ และบรรดา อุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์
- (23) พิจารณารายงานของคณะกรรมการอื่น คณะอนุกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ ความเห็นของผู้จัดการและสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- (24) พิจารณาและปฏิบัติตามหนังสือของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- (25) พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจน สอดส่องดูแลโดยทั่วไปเพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี
- (26) ฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือประนีประนอม ยอมความ หรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการพิจารณาชี้ขาด
- (27) พิจารณาแต่งตั้งผู้แทนสหกรณ์ เพื่อเข้าประชุมและออกเสียงในการประชุมใหญ่ของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์กรอื่นซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และองค์กรนั้นกำหนดไว้

ข้อ 99 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ ในกรณีคณะกรรมการดำเนินการ กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การ บัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ เป็นเหตุให้ สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์

คณะกรรมการอื่น

ข้อ 100 คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะกรรมการอำนวยการ จากกรรมการดำเนินการ จำนวน คน โดยให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหนียวญิก และ

เลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการ เป็นกรรมการอำนวยการ และให้คณะกรรมการดำเนินการตั้งกรรมการดำเนินการอื่นเป็นกรรมการร่วมอีกตามสมควร

ให้ประธานกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการเป็นประธานและเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการตามลำดับ

คณะกรรมการอำนวยการให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการนั้น

ให้คณะกรรมการอำนวยการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการอำนวยการหรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ต้องมีกรรมการอำนวยการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการอำนวยการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการอำนวยการ ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบ

ข้อ 101 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ดำเนินกิจการแทนคณะกรรมการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย และตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การสะสมเงิน การฝากหรือการเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

(2) ควบคุมการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

(3) ควบคุมดูแล เก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัยและพร้อมที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทันที

(4) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริหารงานของสหกรณ์

(5) ควบคุมดูแลการจัดทำงบการเงินประจำปีและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

(6) พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาและเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(7) จัดทำแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาและเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

(8) ทำนิติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

ข้อ 102 คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะกรรมการเงินกู้จากกรรมการดำเนินการ จำนวน.....คน โดยให้มีตำแหน่งประธานกรรมการคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะกรรมการเงินกู้ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตั้งคณะกรรมการเงินกู้ขึ้น

ให้คณะกรรมการเงินกู้ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระแต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการเงินกู้หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการเงินกู้ ต้องมีกรรมการเงินกู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเงินกู้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการเงินกู้ ให้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 103 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้ ให้คณะกรรมการเงินกู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยอนุมัติการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ รวมทั้งข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้นั้น

(2) ตรวจสอบและควบคุมให้เงินกู้มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ

ของสหกรณ์ และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อยู่ภายใต้การคุ้มครองก็ต้องกำหนดให้ผู้กู้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่กำหนด

(3) ดูแลและติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา

(4) รายงานและสอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่งชำระหนี้เงินกู้ หรือผัดนัดการส่งชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาผ่อนผันหรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์ตามข้อ 57 (1) (2) หรือพิจารณาว่าตกเป็นผู้ผัดนัดชำระหนี้ตามข้อ 92 (6) โดยจะต้องรายงานเป็นประจำทุกเดือน

ข้อ 104 คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการดำเนินการอาจตั้งคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์จากกรรมการดำเนินการ จำนวน คน โดยให้มีตำแหน่งเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ขึ้น

ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่ต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 105 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก โดยให้การศึกษาและอบรมแก่สมาชิกและผู้สนใจให้ทราบถึงเจตนารมณ์ หลักการ วิธีการและการบริหารงานของสหกรณ์
- (2) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับลักษณะ ประโยชน์ รวมทั้งผลงานของสหกรณ์ให้สมาชิกและบุคคลภายนอกได้รับทราบ
- (3) ดำเนินการในการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ผู้สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (4) ให้การศึกษาอบรมและเผยแพร่แก่สมาชิกถึงวิธีการออมทรัพย์ และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบตลอดจนวิชาการต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
- (5) ศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินงานของสหกรณ์อื่นทั้งในและนอกประเทศเพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณานำมาบริการแก่สมาชิกตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการ

ข้อ 106 คณะอนุกรรมการ ในกรณีจำเป็นแก่การดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งอนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจของสหกรณ์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

³¹ คณะกรรมการดำเนินการอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการและให้ถือว่าที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ

³¹ องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการอาจประกอบด้วยที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และเลขานุการอนุกรรมการ

ประธานในที่ประชุม

ข้อ 107 ประธานในที่ประชุม ในการประชุมใหญ่หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมด้วย ก็ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการดำเนินการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมคณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการ เช่น คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ให้ประธานของคณะกรรมการนั้น ๆ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมก็ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมกลุ่ม ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่ม (ถ้ามี) เป็นประธานในที่ประชุมตามลำดับ แต่ถ้าประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มไม่อยู่ในที่ประชุมก็ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกซึ่งเข้าประชุมคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม ในกรณีที่ประชุมใหญ่ได้มีมติถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการทั้งคณะหรือตำแหน่งประธานกรรมการ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานในที่ประชุม

การออกเสียงและการวินิจฉัยปัญหาในที่ประชุม

ข้อ 108 การออกเสียง สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมกลุ่มสุดแต่กรณี สมาชิกและผู้แทนสมาชิกจะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้

ถ้าในปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้

ข้อ 109 การวินิจฉัยปัญหา การวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (2) การควบสหกรณ์
- (3) การแยกสหกรณ์
- (4) การเลิกสหกรณ์

การอื่นใดที่ข้อบังคับนี้กำหนดการลงคะแนนเสียงไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตาม
ข้อกำหนดนั้น
ถ้าในปัญหาซึ่งที่ประชุมวินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้น
ไม่ได้

รายงานการประชุม

ข้อ 110 รายงานการประชุม ในการประชุมใหญ่ การประชุมกลุ่ม การประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการ หรือการประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ นั้น ต้องจัดให้ผู้เข้าประชุมลงลายมือชื่อพร้อมทั้งบันทึกเรื่องที่
พิจารณาวินิจฉัยทั้งสิ้นไว้ในรายงานการประชุม และให้ประธานในที่ประชุมกับเลขานุการ หรือกรรมการอื่น ๆ
อนุกรรมการ แล้วแต่กรณี อีกคนหนึ่งเข้าประชุมนั้น ๆ ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในไม่เกินสามสิบวัน

หมวด 9

ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

ข้อ 111 การจ้างและแต่งตั้งผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความ
ซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งหรือจ้างเป็นผู้จัดการ
ของสหกรณ์ โดยต้องไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 92 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) หรือเป็น
ที่ปรึกษาสหกรณ์หรือเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ และในการจ้างผู้จัดการต้องทำหนังสือสัญญาจ้างไว้เป็น
หลักฐาน และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกให้มีหลักประกันให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในการแต่งตั้ง หรือจ้างผู้จัดการ ต้องให้ผู้จัดการรับทราบและรับรองที่จะปฏิบัติหน้าที่
ดังกล่าวไว้ในข้อ 113 เป็นลายลักษณ์อักษร

ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบของสหกรณ์เกี่ยวกับการคัดเลือกหรือสอบ
คัดเลือก การแต่งตั้งหรือจ้าง การกำหนดอัตราเงินเดือน การให้สวัสดิการและการให้ออกจากตำแหน่งของ
ผู้จัดการ

ข้อ 112 การดำรงตำแหน่งผู้จัดการ สหกรณ์อาจจ้างผู้จัดการได้สองวิธี คือ มีกำหนดระยะเวลา
จ้างหรือไม่มีกำหนดระยะเวลาจ้างก็ได้

ข้อ 113 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการ
ทั่วไปและรับผิดชอบต่อบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์
- (2) ควบคุมให้มีการเก็บเงินค่าหุ้น โอนหุ้น แยกยอดจำนวนหุ้น จ่ายคืนค่าหุ้นและชักชวนการถือหุ้นในสหกรณ์
- (3) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝาก และส่งเสริมการรับฝากเงินของสหกรณ์
- (4) เป็นธุระในการตรวจสอบคำขอกู้ จ่ายเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสหกรณ์
- (5) จัดทำรายละเอียดของสมาชิกรายตัวเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น และเงินให้กู้ทุกหกเดือนพร้อมกับแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นรายบุคคล
- (6) พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในระเบียบของสหกรณ์ รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีปฏิบัติงานของบรรดาเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เหล่านั้นให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย
- (7) เป็นธุระกวาดขันในเรื่องการออกใบรับ เรียกใบรับ หรือจัดให้มีใบสำคัญเกี่ยวกับการซื้อขาย และการทำธุรกิจต่าง ๆ ของสหกรณ์ รับผิดชอบในการรับจ่ายเงินของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้องรวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินไว้โดยครบถ้วน และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์
- (8) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
- (9) ติดต่อประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ และประชุมคณะอนุกรรมการ
- (10) รับผิดชอบจัดทำงบการเงินประจำปี และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
- (11) จัดทำแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
- (12) จัดทำแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับแผนงานที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่
- (13) เข้าร่วมประชุมและชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ เว้นแต่กรณีซึ่งที่ประชุมนั้น ๆ มิให้เข้าร่วมประชุม
- (14) ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานสารบรรณของสหกรณ์
- (15) รักษาดวงตราของสหกรณ์ และรับผิดชอบตรวจตราดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ของสหกรณ์ ตลอดจนผลิตผล ผลิตภัณฑ์ และสินค้าอื่น ๆ ของสหกรณ์ ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย
- (16) เสนอรายงานกิจการประจำเดือนของสหกรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(17) รักษาเงินสดของสหกรณ์ภายในจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้สำรองไว้ใช้จ่ายในกิจการของสหกรณ์ และจัดการส่งเงินของสหกรณ์ นอกจากจำนวนดังกล่าวนั้น เข้าฝากตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(18) สำรวจผลิตผลและสินค้าอื่น ๆ ในตลาดต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักในการพิจารณาดำเนินกิจการของสหกรณ์กับแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการและสมาชิกทราบความเคลื่อนไหวของราคาผลิตผลและสินค้านั้น ๆ ด้วย

(19) ดูแลที่ดิน สำนักงาน อาคาร อุปกรณ์ และทรัพย์สินอื่น ๆ ของสหกรณ์

(20) รับผิดชอบตรวจสอบการรับจ่ายเงินทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้องตลอดจนรวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินของสหกรณ์ไว้โดยครบถ้วน

(21) เป็นธุระในการส่งเสริมเผยแพร่วิชาการเกษตร การผลิตทางอุตสาหกรรม หรือการประกอบอาชีพในหมู่สมาชิก การจัดทำงบสินทรัพย์และหนี้สิน งบรายได้และค่าใช้จ่ายกับทะเบียนเกษตรกรอื่น ๆ สำหรับสมาชิก การศึกษาอบรมทางสหกรณ์และทางอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหมู่สมาชิกตลอดจนชักชวนการฝากเงินในสหกรณ์

(22) เสนอรายการหรือรายงานของสหกรณ์ต่อทางราชการตามแบบและระยะเวลาที่ทางราชการกำหนด

(23) ค้ำประกันเงินกู้ที่สหกรณ์กู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยรับผิดชอบการค้ำประกันในฐานะส่วนตัว

(24) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการ หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ของสหกรณ์มอบหมายหรือตามที่ควรกระทำ เพื่อให้กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

ข้อ 114 การพ้นจากตำแหน่งของผู้จัดการ ผู้จัดการของสหกรณ์ต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ตาย

(2) ลาออกโดยแสดงความจำนงทำเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(3) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบของสหกรณ์ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่ข้อบังคับและกฎหมายสหกรณ์กำหนด

(4) อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ หรือครบกำหนดตามสัญญาจ้าง สุดแต่เงื่อนไขใดถึงกำหนดก่อน และให้พ้นจากตำแหน่งในวันสิ้นปีทางบัญชีที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

(5) ถูกเลิกจ้าง

(6) ถูกลงโทษให้ออกหรือไล่ออก หรือมีพฤติกรรมอันแสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ว่าได้กระทำการหรือดเว้นกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีแก่ประชาชนหรือไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์

ข้อ 115 การลาออกของผู้จัดการ ให้ผู้จัดการยื่นหนังสือถึงสหกรณ์ก่อนวันที่จะออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้เลขานุการนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาการลาออกนั้น

ข้อ 116 ³²การมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการให้กรรมการดำเนินการ ภายใน 5 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์ ถ้าสหกรณ์ยังมิได้มีการจัดจ้างและแต่งตั้งผู้จัดการ หรือสหกรณ์ไม่อยู่ในฐานะจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในตำแหน่งอื่นด้วยได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการให้กรรมการดำเนินการคนใดคนหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 117 ³³การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้จัดการ ถ้าตำแหน่งผู้จัดการว่างลงและยังไม่ได้แต่งตั้งให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทน หรือเมื่อผู้จัดการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้รองผู้จัดการหรือผู้ช่วยผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน

ข้อ 118 การเปลี่ยนผู้จัดการ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้จัดการ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการต้องจัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีและการเงิน ผลิตผลและสินค้าอื่น ๆ กับบรรดาทรัพย์สินและหนี้สิน ตลอดจนจัดทำงบการเงินของสหกรณ์เพื่อทราบฐานะอันแท้จริงก่อนที่จะส่งมอบงาน

ข้อ 119 เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ นอกจากตำแหน่งผู้จัดการแล้ว สหกรณ์อาจจัดจ้างและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็นเพื่อปฏิบัติงานในสหกรณ์ โดยต้องไม่เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 92 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) หรือเป็นที่ปรึกษาสหกรณ์หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์

หมวด 10

ที่ปรึกษาและผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อ 120 ที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินการอาจเชิญบุคคลภายนอกซึ่งทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถและเหมาะสมเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ได้ เพื่อให้ความเห็นแนะนำในการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์จำนวนไม่เกินห้าคน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

³² สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งเกินกว่า 5 ปี สหกรณ์ควรจ้างผู้จัดการ และแก้ไขโดยยกเลิกข้อนี้

³³ โปรดตรวจสอบตำแหน่งที่ปรากฏในข้อนี้ ให้สัมพันธ์กับระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วยข้อบังคับการทำงาน หรือระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วยเจ้าหน้าที่ฯ

ผลประโยชน์และค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่ปรึกษา ซึ่งจะต้องได้รับให้อยู่ภายใต้งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่

ผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อ 121 ผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิกหรือบุคคลภายนอกซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล และเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถในด้านการเงิน การบัญชี การบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ การสหกรณ์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และมีคุณสมบัติเป็นผู้ผ่านการอบรมการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รวมทั้งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

เป็นผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ จำนวน.....³⁴(ตัวอักษร) คน หรือคณะผู้ตรวจสอบกิจการจำนวน.....

³⁴ (ตัวอักษร) คนต่อคณะ หรือหนึ่งนิติบุคคล

กรณีเลือกคณะผู้ตรวจสอบกิจการ ให้มีประธานคณะหนึ่งคนมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบกิจการ และให้ประกาศชื่อประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ที่ประชุมใหญ่ทราบด้วย

ข้อ 122 ขั้นตอนและวิธีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ ให้สหกรณ์ประกาศขั้นตอนและวิธีการเลือกตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้สมาชิกทราบก่อนวันประชุมใหญ่ และให้ประกาศรับสมัครบุคคลเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการก่อนวันประชุมใหญ่ และพิจารณาคัดเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เพื่อนำเสนอชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งตามประกาศ โดยผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบกิจการต้องแสดงตนต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งคะแนนสูงสุดเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ หากมีคะแนนเท่ากันให้ประธาน

³⁴ ระบุจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ที่แน่นอน แต่ไม่เกิน 5 คนหรือ 1 นิติบุคคล

ออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด³⁵ ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งลำดับคะแนนรองลงมาเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสำรอง จำนวน.....คน หรือ คณะ หรือ หนึ่งนิติบุคคล

กรณีมีผู้ตรวจสอบกิจการคนใดขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการตามข้อ 124 (2) (3) (4) หรือ (5) ให้ผู้ตรวจสอบกิจการสำรองเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ทันทีเท่าระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน หรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการใหม่

ข้อ 123 การดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการอยู่ในตำแหน่งได้มีกำหนดเวลา.....³⁶ปีบัญชีสหกรณ์ เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วยังไม่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่ ก็ให้ผู้ตรวจสอบกิจการคนเดิมปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่ ผู้ตรวจสอบกิจการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจจะได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่อีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรณีผู้ตรวจสอบกิจการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการก่อนครบวาระ ให้กำหนดระเบียบวาระการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการคนใหม่ ในคราวประชุมใหญ่ครั้งแรกหลังจากผู้ตรวจสอบกิจการคนนั้นขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ และนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้แทนต่อเนื่องจากผู้ที่ตนมาดำรงตำแหน่ง

ข้อ 124 การขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ
- (2) ตาย
- (3) ลาออกโดยแสดงเหตุผลเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะกรรมการดำเนินการและให้มีผลวันที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติรับทราบ
- (4) ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ลงมติถอดถอนผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ออกจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายบุคคล
- (5) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์วินิจฉัยว่าขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

³⁵ ผู้ตรวจสอบกิจการสำรองสัมพันธ์กับข้อ 121 เช่น กรณีเลือกผู้ตรวจสอบกิจการเป็นคณะ ให้กำหนดผู้ตรวจสอบกิจการสำรองเป็นคณะ เป็นต้น

หมายเหตุ : เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการเลือกตั้งหรือกำหนดค่าตอบแทนสหกรณ์ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้ตรวจสอบกิจการจะเป็นรายบุคคล หรือ คณะ หรือ นิติบุคคล (ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง)

³⁶ ระบุจำนวนปีให้ชัดเจน และต้องไม่เกิน 3 ปี

ข้อ 125 อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ทั้งด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และด้านปฏิบัติการในการดำเนินธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ รวมทั้งการประเมินผล การควบคุมภายใน การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศของสหกรณ์ และการตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(2) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์

(3) สอบทานระบบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ รวมทั้งคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(4) ตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์
วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์ เพื่อให้การใช้ทรัพย์สินเป็นไปอย่าง
เหมาะสมและคุ้มค่า

(5) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ในการพิจารณาแก้ไข ข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี

ข้อ 126 การรายงานผลการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรประจำเดือนและประจำปี เพื่อสรุปผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบประจำเดือนที่ผ่านมา เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อรายงานผลการตรวจสอบประจำปีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ด้วย

กรณีพบว่ามีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับระเบียบ มติที่ประชุมหรือคำสั่งของสหกรณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือสหกรณ์อย่างร้ายแรง ให้แจ้งผลการตรวจสอบกิจการต่อคณะกรรมการดำเนินการทันทีเพื่อดำเนินการแก้ไข และให้จัดส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดโดยเร็ว

ให้ผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกต และให้รายงานผลการติดตามการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกตของสหกรณ์ไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการด้วย

ข้อ 127 ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ กรณีผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดิจรัยธรรมในการปฏิบัติงานจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย ผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์ หรือหากตรวจพบข้อบกพร่องของสหกรณ์ต้องแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการทราบโดยเร็ว และผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายอันจะเกิดแก่สหกรณ์ด้วยเหตุไม่เช่นนั้น

การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่

ข้อ 128 สหกรณ์มีหน้าที่ต่อผู้ตรวจสอบกิจการดังนี้

(1) อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบกิจการในการให้คำชี้แจงตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูล เอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

(2) กำหนดระเบียบวาระการประชุมให้ผู้ตรวจสอบกิจการรายงานผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือนและจัดทำหนังสือเชิญให้ผู้ตรวจสอบกิจการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกครั้ง

(3) พิจารณาปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการเพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์

หมวด 11

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ข้อ 129 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ต้องกำหนดในระเบียบวาระการประชุมใหญ่เป็นเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และให้แจ้งไปยังสมาชิกพร้อมหนังสือแจ้งระเบียบวาระการประชุมใหญ่

(2) คณะกรรมการดำเนินการจะเสนอวาระแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ เมื่อมีการพิจารณาเรื่องที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ โดยมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้น

กรณีที่สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการ ก่อนการประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับก็ย่อมทำได้ โดยต้องระบุข้อความที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมด้วยเหตุผล

(3) การพิจารณาวาระการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ให้กระทำได้เฉพาะในการประชุมใหญ่ที่มีองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก³⁷ หรือของผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน แล้วแต่กรณี

³⁷ หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะกำหนดเรื่องผู้แทนสมาชิกไว้ ให้ตัดข้อความที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนสมาชิกออก

(4) ข้อบังคับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว หากยังไม่ได้กำหนดระเบียบหรือคำสั่งให้สอดคล้องกัน ก็ให้นำความที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับแล้วนั้นมาบังคับใช้ และให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

หมวด 12

ข้อเปิดเสรี

ข้อ 130 ระเบียบของสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งข้อบังคับนี้ และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสมาชิกสหกรณ์
- (2) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น
- (3) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- (4) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์
- (5) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น
- (6) ระเบียบว่าด้วยกลุ่มสมาชิก
- (7) ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน
- (8) ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน
- (9) ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนสาธารณประโยชน์
- (10) ระเบียบว่าด้วยที่ปรึกษา
- (11) ระเบียบอื่น ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรกำหนดไว้ให้มี เพื่อสะดวก

และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ระเบียบใน (1) (2) (3) (5) ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ก่อนจึงจะใช้บังคับได้ ส่วนระเบียบอื่นเมื่อคณะกรรมการดำเนินการกำหนดใช้แล้วให้ส่งสำเนาให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ ภายในสามสิบวัน

ข้อ 131 การดำเนินคดีเกี่ยวกับความเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สินของสหกรณ์ถูกยักยอกหรือเสียหายโดยประการใด ๆ หรือในกรณีที่สหกรณ์เรียกคืนเงินกู้ตามข้อ 32 และข้อ 130 (4) (5) แต่มิได้รับชำระตามเรียก คณะกรรมการดำเนินการต้องร้องทุกข์หรือฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ

ข้อ 132 การตีความในข้อบังคับ ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับข้อใด ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอปัญหานั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อขอคำวินิจฉัย และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ 133 ทรัพย์สินของสหกรณ์ การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ของสหกรณ์ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ในขณะนั้นเป็นเอกฉันท์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วย

การลงมติเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตามความในวรรคแรก ให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

ข้อ 134 การจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก เมื่อสหกรณ์ต้องเลิกและได้จัดการชำระบัญชีโดยจำหน่ายทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดทั้งจ่ายเงินรับฝากพร้อมด้วยดอกเบี้ยและชำระหนี้สินอื่น ๆ ของสหกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับดังต่อไปนี้

- (1) จ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- (2) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์

กำหนด

- (3) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนตามข้อ 45 (2)

เงินที่จ่ายตาม (2) และ (3) เมื่อรวมทั้งสิ้นต้องไม่เกินยอดรวมแห่งจำนวนเงินกำไรสุทธิที่สหกรณ์หาได้ในระหว่างปีที่เลิกสหกรณ์กับทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลที่ถอนไปตามข้อ 45 (4) ในปีนั้น

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้โอนให้แก่สหกรณ์อื่นหรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม่มีอาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

ข้อ 135 ในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีกำหนดข้อความเรื่องใดไว้ ให้สหกรณ์รับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดจนคำสั่ง ระเบียบ หรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้ด้วย

บทเฉพาะกาล

³⁸**ข้อ 136** นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ระเบียบใดซึ่งสหกรณ์ถือใช้อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ถือใช้และไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ถือใช้ตามระเบียบนั้นไปก่อน จนกว่าจะได้กำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ใหม่ตามข้อบังคับนี้

³⁸ ใช้สำหรับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับใหม่ สหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ให้ตัดออก

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....เลขานุการ
(.....)

เหตุผล ที่ต้องยกเลิกข้อบังคับเดิมและใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน

.....
.....